

ULUSAL MESLEK
STANDARDI

MYK
MESLEKİ YETERLİLİK
KURUMU

KANATLI HAYVAN CİNSİYET AYRIM ELEMANI SEVİYE 3

REFERANS KODU

RESMİ GAZETE TARİH-SAYI

...-...

Meslek:	Kanatlı Hayvan Cinsiyet Ayrım Elemanı
Seviye:	3¹
Referans Kodu:	
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Tarım, Avcılık ve Balıkçılık Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/Sayı:	 Tarih ve Sayılı Karar
Resmi Gazete Tarih/Sayı:	...
Revizyon No:	00

¹ Mesleğin yeterlilik seviyesi, 8 seviyeli Türkiye Yeterlilikler Çerçevesine göre seviye 3 olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ACİL DURUM: Kumesin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın, patlama, hastalık salgını, doğal afet gibi acil müdahale, mücadele, ilk yardım veya tahliye gerektiren olayları,

ALERJEN MADDE: Bazı bireylerin bedensel özellikleri nedeniyle solunduğunda, yenildiğinde veya temas edildiğinde alerjik tepkiye neden olan maddeleri,

ATIK: Herhangi bir faaliyet sonucunda oluşan, çevreye atılan veya bırakılan maddeleri,

BİYOĞÜVENLİK: Hayvan sağlığını ve üretim sürecini korumak için alınan önlemler bütünü,

CİVCİV AYRIMI: Cinsiyet tespiti yapılarak dişi ve erkek civcivlerin ayrılması işlemini,

DEZENFEKSİYON: Kuluçkahane, ekipman ve personel hijyenini sağlamak amacıyla uygulanan kimyasal ve fiziksel temizlik işlemlerini,

HİJYEN: Sağlığa zarar verecek şartlardan korunmak için yapılan temizlik uygulamaları ve alınan önlemleri,

İNSEKT: Kanatlı hayvan yetiştiriciliğinde zararlı olabilecek böcekleri,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflama Sistemini,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD): Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen risklere karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen veya kullanılan özel ekipmanları (örneğin eldiven, çizme, maske vb.),

RUTİN: Günlük işleyiş içinde düzenli olarak yapılan kontroller ve işlemleri,

SANİTASYON: Kumes ve ekipmanların hijyenini sağlamak amacıyla yapılan temizlik işlemlerini,

TARIM: Bitkisel ve hayvansal üretimi kapsayan ekonomik faaliyet alanını,

YEM: Kanatlı hayvanların beslenmesi için kullanılan gıda maddelerini

ifade eder.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ.....	6
2. MESLEK TANITIMI.....	7
2.1. Meslek Tanımı	7
2.2. Mesleğin Meslek Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri	7
2.3. Mesleğe Yönelik Özel Düzenlemeler	7
2.4. Çalışma Ortamı ve Koşulları	7
3. MESLEK PROFİLİ	7
3.1. Görevler, İşlemler, Başarım Ölçütleri, Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri	7
3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipmanlar	8
3.3. Tutum ve Davranışlar	8
Ek: Meslek Standardı Hazırlama ve Doğrulama Sürecinde Görev Alanlar	9

1. GİRİŞ

Kanatlı Hayvan Cinsiyet Ayrım Elemanı (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi tarafından hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Tarım, Avcılık ve Balıkçılık Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Kanatlı Hayvan Cinsiyet Ayrım Elemanı (Seviye 3), iş sağlığı ve güvenliği ile çevre korumaya ilişkin önlemleri uygulayarak; iş organizasyonu yapan, civcivlerde cinsiyet tayini süresince biyogüvenlik kurallarına uygun davranan, hayvanları gözlemleyerek normalin dışındaki tüm olguları kayıt alarak yöneticiye raporlayan, cinsiyet tayini yapılan civcivleri sağlıklı bir şekilde teslim eden, mesleki gelişim faaliyetlerine katılan kişidir.

2.2. Mesleğin Meslek Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08: 6122 (Kümes Hayvanı Üreticileri)

Mesleğe Yönelik Özel Düzenlemeler

2872 sayılı Çevre Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

4857 sayılı İş Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve yürürlükteki alt mevzuatı.

**Mesleğin icrasına yönelik İSG, Çevre ve diğer konulardaki mevzuata uyulması esastır.*

2.3. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Kanatlı Hayvan Cinsiyet Ayrım Elemanı (Seviye 3); hayvancılık sektöründe, civciv ayrımı yapılan kapalı alanlarda çalışır. Çalışma ortamında yoğun ışık, toz, tüy ve alerjen maddeler bulunabilir. İş, dikkat gerektiren ince el becerisi isteyen bir süreçtir. Çalışma süresince hijyen kurallarına tam uyulmalı ve biyogüvenlik tedbirleri alınmalıdır.

Mesleğin icrası esnasında iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınmasını gerektiren sağlık ve güvenlik riskleri bulunmaktadır. İşveren tarafından mesleğe yönelik olarak ortaya çıkabilecek risklerle kaynağında mücadele edilir ve gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyularak bu riskler bertaraf edilir. Eğer riskler bertaraf edilemiyor ise kabul edilebilir seviyeye indirilir. Toplu koruma önlemleri ile risk ortadan kaldırılamıyor veya kabul edilebilir seviyeye indirilemiyorsa işveren tarafından sağlanan uygun kişisel koruyucu donanımı kullanarak çalışır.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler, Başarım Ölçütleri, Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri

Görev	A. İş sağlığı güvenliği, biyogüvenlik tedbirleri ve çevre koruma önlemlerini uygulamak			
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
A.1	İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini uygulamak	A.1.1	İSG ile ilgili önlemleri göz önünde bulundurarak, kendisini ve çevresindekileri riske atmayacak şekilde çalışır.	1. Kümes ortamında İSG önlemleri 2. Kümes ortamı için tehlikeli ve riskli durumlar 3. Kümes ortamı için hijyen ve sanitasyon uygulamaları 4. Kümes ortamı için acil durumlar ve alınması gereken önlemler 5. Çalışma ortamında kullanılacak KKD 6. Kişisel hijyen ve personel hijyen talimatları 7. Çalışma esnasında hijyenik ortamı bozacak durumlar ve bu durumlara karşı uygulanacak önlemler 8. Tesis etrafındaki çevresel tehlike ve riskler 9. Tesis içerisindeki çevre koruma önlemleri 10. Ortama bulaşma riski olan ve çevreye zarar verebilecek maddeler ile bu maddelere karşı uygulanacak önlemler 11. Atıkların kaynakta doğru ayrılması 12. Geri dönüşüm faaliyetleri
		A.1.2	Çalışma ortamında iş süreçlerine göre KKD talimatlarına uygun olarak kullanır.	
		A.1.3	Kullanılan araç, gereç ve malzemelerin, talimatlara göre temizliğini ve dezenfeksiyonunu sağlar.	
		A.1.4	İşyerinde sağlık ve güvenlik ile ilgili karşılaştığı acil durumlarda gereken önlemleri alır.	
A.2	İş süreçlerinde biyogüvenlik kurallarına uymak	A.2.1	Kümes girişinde dezenfeksiyon önlemleri alır, uygun kıyafet ve ayakkabı değişimi yapar.	
		A.2.2	Tesise giriş yapan araç ve ekipmanların dezenfeksiyonunu yapar.	
		A.2.3	İnsekt ve rodentlerle mücadele eder.	
		A.2.4	Kümesine giriş ve çıkışları kontrol altında tutar.	
A.3	Çevre koruma önlemlerini uygulamak	A.3.1	Ortama bulaşma riski olan ve çevreye zarar verebilecek maddelere karşı talimatlara uygun önlem alır.	
		A.3.2	İş süreçlerinde ortaya çıkan atıkları türüne göre tasnif ederek ilgili atık sahasına gönderilmesini sağlar.	

Görev		B. İş organizasyonu yapmak		
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
B.1	İş planlaması yapmak	B.1.1	Yapılacak işler için iş önceliklerini belirler.	1. İş organizasyonu yapma 2. İş süreçlerinde gıda hijyeni kurallarını uygulama 3. İş süreçlerinde kullanılan ekipman araç ve gereçler ile bunların kullanımı 4. Araç gereç ve ekipmanın hazırlığı yapma 5. İş süreçlerinde kullanılan makine ve ekipmanla güvenli çalışma
		B.1.2	İşlerin gidişatına göre çalışmalarını yeniden düzenler.	
		B.1.3	Günlük rutinleri aksatmadan yürütür.	
B.2	Araç, gereç ve ekipman hazırlığı yapmak	B.2.1	Yapılacak işlemlere göre kullanacağı ekipman, araç ve gereçleri talep eder.	
		B.2.2	Kullanılan araç ve gereçlerin dezenfekte edilmesini sağlar.	

Görev	C. Cıvcıvlerin cinsiyet ayrımını yapmak		
İşlemler	Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgiler ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	
C.1	Çalışma ortamını hazırlamak	C.1.1	Çalışma alanının hijyen ve güvenlik şartlarını kontrol eder.
		C.1.2	Cıvciv kasalarını yerleştirerek uygun işlem sırasını belirler.
C.2	Cinsiyet tayini yapmak	C.2.1	Cıvcıvlerin cinsiyetini uygun yöntemlerle (tüylenme hızı özelliği, kloak yöntemi vb.) belirler.
		C.2.2	Cinsiyeti belirlenen cıvcıvleri üretim amacına göre sınıflandırır.
		C.2.3	Gerçekleştirilen işlemlerde hayvan refahını gözetir.
C.3	Çalışma sonrası işlemleri yürütmek	C.3.1	Cinsiyeti belirlenen cıvcıvlerin sonraki üretim aşamaları için ilgili birimlere aktarılmasını sağlar.
		C.3.2	Kullanılan ekipmanı düzenli olarak temizler ve dezenfekte eder.
C.4	Kayıt ve raporlama yapmak	C.4.1	Cıvcıvlerin cinsiyet kayıtlarını tutar.
		C.4.2	Tuttuğu rapor ve formları ilgili birime teslim eder.

Görev	D. Mesleki gelişim faaliyetlerine katılmak			
İşlemler		Başarım Ölçütleri		Mesleki Bilgi ve Uygulama Becerileri
Kod	Açıklama	Kod	Açıklama	
D.1	Kendisinin ve başkalarının mesleki gelişim faaliyetlerine katılmak	D.1.1	Mesleki gelişim faaliyetlerine ilişkin düzenlenen eğitimlere katılır.	1. Mesleki gelişim faaliyetleri 2. Mesleki eğitim veren kurum kuruluşlar 3. İş başı uygulamalar
		D.1.2	Rehberlik eşliğinde gelişim ihtiyaçlarını tespit eder.	
		D.1.3	Rehberlik eşliğinde mesleki uygulamalarına ilişkin yeni gelişmeleri takip ederek iş süreçlerine uygular.	
		D.1.4	Mesleği ile ilgili bilgi ve deneyimlerini birlikte çalıştığı kişilere aktarır.	

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipmanlar

1. Cıvcıv cinsiyet ayırım masası
2. Özel aydınlatmalı lamba
3. Sandalye
4. Eldiven
5. Maske
6. Çizme

3.3. Tutum ve Davranışlar

1. İş sağlığı ve güvenliği kurallarına uymak
2. Dikkatli ve özenli çalışmak
3. Hayvan refahına önem vermek
4. Takım çalışmasına uyum sağlamak
5. Hayvan refahına önem vermek
6. Hijyen kurallarına titizlikle uymak
7. Güçlü iletişim becerilerine sahip olmak
8. Bilgi, tecrübe ve yetkisi dâhilinde karar vermek
9. Çalışma zamanını iş emrine uygun şekilde etkili ve verimli kullanmak
10. Çalışmalarında planlı, organize ve düzenli olmak
11. Çevre korumaya karşı duyarlı olmak
12. Çevre, kalite ve İSG mevzuatında yer alan düzenlemeleri benimsemek
13. Deneyimlerini iş arkadaşlarına aktarmak
14. İşyerinde ilgili kişilere, zamanında ve doğru bilgi aktarmak
15. Kaynakların verimli kullanılmasına özen göstermek
16. Mesleğine ilişkin yeniliklere ve yeni fikirlere açık olmak
17. Meslek etiğine uygun hareket etmek

Ek: Meslek Standardı Hazırlama ve Doğrulama Sürecinde Görev Alanlar

1. Meslek Standardı Hazırlama Ekibi ve Teknik Çalışma Grubu Üyeleri:

No	Adı- Soyadı	Eğitim Bilgileri* (Tarih- Eğitim Kurumu/Bölüm Adı)	Deneyim Bilgileri* (Tarih – İş Yeri – Unvan)
1.	Prof. Dr. Hakan ÖNER	Doktora Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Veteriner Fakültesi (Rektör Yardımcısı)
2.	Doç. Dr. Kadir Emre BUĞDAYCI	Doktora Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Hayvan Besleme ve Beslenme Hastalıkları Anabilim Dalı
3.	Orhan KAHRAMAN	Yüksek Lisans Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	AVİAGEN Kuluçka Operasyon Müdürü
4.	Yusuf KABASAKAL	Lisans Ankara Üniversitesi	Burdur İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü
5.	Muhammet Taha EDİRNELİ	Doktora Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Has Tavuk Kuluçkahane Sorumlu Veteriner Hekim
6.	Öğr. Gör. Ahmet Batuhan ÖNCEL	Yüksek Lisans Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Burdur Gıda Tarım ve Hayvancılık Meslek Yüksekokulu
7.	Öğr. Gör. Ahmet Bilgehan BİLGE	Yüksek Lisans Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	OYAK Hayvan Sağlığı (Hektaş ARMA)

*Yalnızca meslekle ilgili olan eğitim/deneyim bilgilerine yer verilecektir.

2. Görüş İstenen Kişi, Kurum ve Kuruluşlar

3. MYK Sektör Komitesi Üyeleri ve Uzmanlar

4. MYK Yönetim Kurulu

